

کدهای اخلاق حرفه مامایه در جمهوری اسلامی ایران

کدهای اخلاق حرفه مامایه در جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت درمان

دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی
اداره مامایی - ۱۳۹۴

شابک: ۳-۲۱-۶۸۱۵-۶۰۰-۹۷۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۵۹۵۵۴

عنوان و نام پدیدآور: کدهای اخلاقی در حرفه مامایی در جمهوری اسلامی ایران/ تهیه‌کننده اداره مامایی، دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی، معاونت درمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با همکاری مرکز تحقیقات مادری ایمن دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی؛ نویسندگان معصومه سیمبر، افخم ویلاتی، با همکاری فرح بابایی... [و دیگران]؛ با نظارت محمد حاجی آقاجانی، جمشید کرمانچی.

مشخصات نشر: تهران: فوژان گرافیک، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۶ ص؛ ۵/۹ × ۵/۱۹ س.م.

یادداشت: با همکاری فرح بابایی، زهره مظاهری‌پور، لیلی اسلامبولچی، فریبا کیخسروی، فریبا عباسی، اکرم گودرزی، مریم جورشری.

یادداشت: کتاب حاضر با حمایت صندوق جمعیت ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران منتشر شده است.

۱. ضوع: ماماها -- اخلاق حرفه‌ای

رده بندی دیویی: ۱۷۴/۲۹۸۲

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۹۵۰/س۹۵۴ RG

سرشناسه: سیمبر، معصومه، ۱۳۴۳ -

شماره: ۱۳۴۵ -

شماره افزوده: بابایی، فرح، ۱۳۴۶ -

شماره آ: حاجی آقاجانی، محمد

شماره افزوده: کرمانچی، جمشید، ۱۳۴۹ -

شماره آ: ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی، اداره مامایی

شماره افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات مادری ایمن

شماره افزوده: صندوق جمعیت ملل متحد (ایران)

کدهای اخلاقی حرفه‌ای در جمهوری اسلامی ایران

تهیه کننده: اداره مامایی، دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی، معاونت درمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

با همکاری: مرکز تحقیقات مادری ایمن دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

با حمایت: صندوق جمعیت ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران

نویسندگان: دکتر معصومه سیمبر، افخم ویلاتی

با همکاری: فرح بابایی، زهره مظاهری‌پور، لیلی اسلامبولچی، فریبا کیخسروی، فریبا عباسی، اکرم گودرزی و مریم جورشری

با نظارت: دکتر محمد حاجی آقاجانی، معاون درمان، و دکتر جمشید کرمانچی، دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

عنوان: کدهای اخلاقی حرفه مامایی در جمهوری اسلامی ایران

طراحی و چاپ: انتشارات فوژان گرافیک

تلفن: ۱۱-۲۶۲۰۴۸۱۰

صفحه آرایشی و تصویر سازی: داریوش حبیب خانی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: رایگان

مقدمه

کلمه ی اخلاق از کلمه ی **Ethics** در زبان یونانی گرفته شده است که شامل رفتارها و عادت های انسان می شود. اخلاق پایه های فلسفی قانون است و این در (قانون و اخلاق) با هم وسایل تنظیم روابط افراد با یکدیگرند و چگونگی رفتار آن ماما را با هم بیاندهی می کنند. علم اخلاق در حرفه های علوم پزشکی، اهمیت و نقش اساسی دارد. این علم که باید ها و نبایدهای اخلاق کارکنان در حوزه علوم پزشکی را که شرد می کند و شیوه ی رفتار با بیماران و همکاران را به کارکنان می آموزد، از مهم ترین بخش های علم و تعهد پزشکی به شمار می رود.

پیشرفت های علمی زمانه ی امروز بشر مفید و ثمربخش است که از پشتوانه ی اخلاقی برخوردار باشد. یکی از رشته هایی که در حوزه ی سلامت فعالیت دارد حرفه ی مامایی می باشد که در حرامم مختلف با توجه به فرهنگ، مذهب و دامنه ی فعالیت این حرفه و مسائل خاص آن جامعه برای آن کدهای اخلاقی تعریف شده است. رعایت مسائل اخلاقی در سغام مامایی دارای حساسیت و جایگاه ویژه ای در جامعه است. لذا ماما در زمینه ی انجام وظایف خویش باید این مسائل اخلاقی و صفات پسندیده را با خود همراه کند تا بتواند وظیفه ی خود را به دور از هر گونه خطا و اشتباه انجام دهد. با توجه به تعدد وظائف ماماها و شرح وظایف ایشان کلمه ی **Ethics** یا علم اخلاق به صورت یک سری کدهای اخلاقی برای خدمات مامایی در بسیاری از کشورها، به خصوص کشورهای پیشرفته با توجه به فرهنگ و شرایط اجتماعی خود و همچنین ساختار ارائه خدمات سلامتی به صورت آیین و قوانینی مدون تصویب شده اند.

به همین سبب در جمهوری اسلامی ایران که کشوری اسلامی و دارای فرهنگی غنی می باشد لزوم تدوین اخلاق حرفه ای با بهره گیری از آیات و

روایات اسلامی و توصیه های دانشمندان این علم و صاحب نظران علوم پزشکی، برای حرف مختلف از جمله حرفه ی مامایی مورد توجه قرار گرفته است. رعایت این کدهای اخلاقی علاوه بر کاهش استرس دریافت کنندگان خدمات، مانند مادر و خانواده اش، موجب افزایش رضایتمندی ایشان، بهبود کیفیت خدمات ارائه شده و در نهایت ارتقای سطح سلامت در جامعه می شود.

نظریه ای با این موضوع، کدهای اخلاقی حرفه مامایی در ایران توسط اداره مامایی معاونت درمان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری مرکز تحقیقات بارداری و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و با حمایت صندوق جمعیت سازمان ملل بر اساس مطالعه ای تطبیقی و کیفی تدوین شد.

در بخش تطبیقی کدهای اخلاقی در کشورهای مختلف از ۵ قاره جهان شامل؛ امریکا، کانادا، انگلستان، استرالیا، نیوزیلند، اتیوپی، غنا، فلیپین و سایر منشورها و کدهای اخلاقی موجود در زمینه پزشکی، مرور و بررسی گردید. در بخش کیفی با استفاده از روش آنالیز محتوا و مصاحبه فردی، مصاحبه با ماماها، مراکز خصوصی، بهداشتی، بیمارستانی، اساتید و دانشجویان مامایی و متخصص اخلاق پزشکی تلاش شد تا کدهای اخلاقی مامایی تدوین شده در بخش تطبیقی با فرهنگ و سیستم ارائه خدمات کشور هماهنگ گردد. سپس کدهای اخلاقی تدوین شده از نظر شاخص و نسبت اعتبار محتوا CVI و CVR توسط متخصصین مامایی در حوزه بالین، مدیریت، آموزش و پژوهش بررسی، اصلاح و تأیید گردیدند.

در نهایت پس از ویراستاری ادبی، ۸۵ کد اخلاقی حرفه ی مامایی در شش بخش بدین شرح اعلام شد: